

NEWSLETTER NÚM. 22
JULIOL/SETEMBRE 2010

Editorial

La majoria dels casos de ceguesa que es produeixen anualment als països més pobres del món es podrien evitar amb campanyes informatives sobre salut ocular bàsica, una bona detecció precoç de les patologies oculars i un tractament basat en tècniques relativament senzilles.

La Fundació ha potenciat els darrers mesos les activitats de prevenció en els diferents programes de cooperació al desenvolupament que té en marxa, especialment les adreçades als més petits. Les revisions oculars infantils dutes a terme als nens i nenes de les *wilayes* dels campaments i dels centres escolars de la província d'Inhambane (Moçambic) i de la regió de Mopti (Mali) són una bona mostra de l'aposta que Ulls del món fa en aquesta línia, i que es completa amb actuacions com ara l'organització de campanyes de conscienciació sobre salut ocular per a les comunitats i l'elaboració d'estudis sobre la incidència de les principals patologies en determinats entorns.

Les revisions oculars infantils s'implementen tenint en compte els principis de sostenibilitat i desenvolupament, de manera que es capaciten els professionals locals perquè siguin ells qui a mitjà termini duguin a terme aquestes accions, i es transmeten coneixements oftalmològics bàsics als docents dels centres escolars, amb la finalitat que puguin realitzar la presa d'agudes visual i derivar els casos dels infants que necessitin atenció oftalmològica.

NOTÍCIES

Presentació a l'Intergrup per la Pau i la Llibertat al Sàhara

Es fan revisions a 673 nens i nenes dels districtes d'Inhambane

S'inaugura una nova consulta oftalmològica a Bolívia

La Fundació celebra el Dia del Cooperant a Mali

Es commemora el novè aniversari a la Fundació Tàpies

Participació al 86è Congrés de la SEO a Madrid

Èxit del II Torneig de Golf Ulls del món a Sant Sebastià

PROPERES ACTIVITATS

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

L'ENTREVISTA

Hernán E. Gras, oftalmòleg i supervisor mèdic del programa *Ulls de Bolívia*

NOTÍCIES

PRESENTACIÓ A L'INTERGRUP PER LA PAU I LA LLIBERTAT AL SÀHARA

Ulls del món va presentar el mes de juliol el seu treball de cooperació oftalmològica als campaments sahraus davant de l'**Intergrup per la Pau i la Llibertat al Sàhara**, òrgan creat pel Parlament de Catalunya i integrat per un membre dels diferents grups parlamentaris i per representants d'entitats i organitzacions. L'acte el van seguir amb interès una **vintena de membres** de l'Intergrup, que van felicitar Ulls del món per la tasca que duu a terme als campaments.

La presentació va anar a càrrec de la coordinadora del programa *Ulls del Sàhara*, **Bibiana Ruberte**, en el marc de l'última sessió de la legislatura, durant la qual s'han dut a terme trobades mensuals. La responsable del projecte va repassar els resultats assolits en el **període 2001-2009** i va explicar les línies estratègiques del **programa 2010-2012**. En aquests moments s'està treballant en l'organització de les activitats previstes per a l'últim trimestre de l'any i, precisament, Bibiana Ruberte es troba des del **26 de setembre** als campaments per tal de coordinar les actuacions des del terreny.

El programa té en aquests moments el **suport** dels ajuntaments d'Aretxabaleta, Hondarribia, Santa Coloma de Gramenet, Sitges i Villabona.

[TORNAR A L'INICI](#)

ES FAN REVISIONS A 673 NENS I NENES DELS DISTRICTES D'INHAMBANE

La Fundació va organitzar del **10 al 25 de juliol** una **comissió de revisió ocular infantil** a **quatre districtes** de la província d'Inhambane: Jangamo, Zabala, Panda i Inharrime. Era la segona activitat d'aquest tipus que es duia a terme al país africà, després de l'experiència pilot celebrada l'any passat en una escola de la ciutat d'Inhambane. La iniciativa va anar a càrrec de l'oftalmòloga pediàtrica **Anna Wert** i de l'optometrista **Albert Martínez**, que van estar acompanyats per la tècnica d'Òptica d'Ulls del món, **Sandra Barroso** i per un **tècnic d'oftalmologia** de l'Hospital Provincial d'Inhambane, que va ser format en conceptes d'oftalmologia pediàtrica.

Els professionals voluntaris d'Ulls del món van revisar la visió a **673 nens i nenes** de 38 escoles diferents, que prèviament havien estat seleccionats pels mateixos professors del centre. Del total dels infants examinats, **138** presentaven algun tipus de problema oftalmològic, la majoria dels quals van ser tractats per l'oftalmòloga pediàtrica, mentre que en **65 casos** es van receptar ulleres, que seran muntades al taller d'òptica de l'Hospital Provincial d'Inhambane posat en marxa per la Fundació l'any 2008. El projecte *Ulls de Moçambic* compta actualment amb la **col·laboració** de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament (ACCD), l'Obra Social "la Caixa", el Departament d'Acció Social i Ciutadania de la Generalitat i la Fundação Calouste Gulbenkian.

[TORNAR A L'INICI](#)

S'INAUGURA UNA NOVA CONSULTA OFTALMOLÒGICA A BOLÍVIA

Del **13 al 24 de juliol** el nou cap de Programes de la Fundació, **Paco Sanz**, va dur a terme un **viatge de seguiment** a terres bolivianes per valorar les accions que s'han realitzat al municipi d'El Alto en el marc del programa *Ulls de Bolívia 2008-2009* i les línies d'actuació futures.

Paco Sanz va visitar els **diferents centres hospitalaris** en els quals s'ofereix atenció oftalmològica de forma permanent gràcies a la tasca de dotació feta per Ulls del món: Hospital Municipal Bolivià Holandès, Hospital Lotes y Servicios, Hospital Corea, Hospital Los Andes i Centre de Salut Senkata 79. Precisament, l'últim centre es va **inaugurar** el dia 19, en un acte en el qual van assistir una **seixantena de persones**, entre les quals hi havia autoritats locals i representants de la comunitat.

El cap de Programes d'Ulls del món va aprofitar també per visitar les instal·lacions de l'**Institut Nacional d'Oftalmologia** (INO), així com per reunir-se amb Pilar López, la representant de salut a Bolívia de l'**Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament** (AECID), el principal organisme que dóna suport al programa juntament amb la Fundació ONCE per a Llatinoamèrica (FOAL).

[TORNAR A L'INICI](#)

LA FUNDACIÓ CELEBRA EL DIA DEL COOPERANT A MALI

Ulls del món va participar el dia **8 de setembre** a la recepció que l'Ambaixada Espanyola a Mali i l'Oficina Tècnica de Cooperació de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (AECID) al país africà van organitzar amb motiu del **Dia del Cooperant**.

A la trobada, celebrada a la residència de l'ambaixadora a Badalabougou Est, hi van assistir una **trentena de persones**, entre les quals hi havia el representant de l'ambaixada, **Juan Frutos**, i el coordinador de l'AECID a Mali, **Oumar Sy**. L'acte pretenia potenciar el coneixement entre els actors responsables de la cooperació a Mali i, en aquest sentit, les diferents entitats van presentar el treball que realitzen. La presentació

d'Ulls del món va anar a càrrec del coordinador del programa *Ulls de Mali*, **Albert Coulibaly**. El projecte de la Fundació al país africà compta en aquests moments amb el **suport** del Govern Basc, els ajuntaments de l'Hospitalet de Llobregat i Matadepera, i Caja Navarra.

[TORNAR A L'INICI](#)

ES COMMEMORA EL NOVÈ ANIVERSARI A LA FUNDACIÓ TÀPIES

La Fundació va reunir més d'un **centenar de persones** al seu **novè aniversari**, que es va celebrar el dia **15 de juliol** a la **Fundació Antoni Tàpies**. Es tracta d'una jornada amb periodicitat anual en la qual es vol agrair el suport rebut pels **voluntaris, col·laboradors i donants** que fan possible els projectes de cooperació de la Fundació.

L'activitat va consistir en una **visita guiada**, a través de la qual els assistents van poder conèixer les obres que integren la **col·lecció d'Antoni Tàpies**, artista vinculat amb Ulls del món i que ha donat a l'entitat una obra pictòrica i litografies del seu treball *Obrim els ulls al món*. L'acte es va tancar amb l'habitual **brindis de celebració** i els parlaments a càrrec de **Rafael Ribó, Borja Corcóstegui i Núria Ramon**, president, vicepresident i directora general d'Ulls del món, així com de la voluntària i supervisora mèdica del projecte *Ulls del Sàhara*, **Rebeca Atienza**.

[TORNAR A L'INICI](#)

PARTICIPACIÓ AL 86È CONGRÉS DE LA SEO A MADRID

Ulls del món ha estat present un any més al **Congrés de la Societat Espanyola d'Oftalmologia (SEO)**, que s'ha celebrat del **22 al 25 de setembre** a **Madrid**. Ulls del món ha disposat d'un **estand** al Palau Municipal de Congressos, des del qual la cap de Gabinet i Comunicació, **Elisenda Rom**, ha pogut divulgar el treball de cooperació que duu a terme entre els **professionals sanitaris** presents al congrés, tant els qui ja col·laboren amb l'entitat com els qui estan interessats a ser-ne voluntaris.

La Fundació ha participat el dia **24 de setembre** en una reunió entre les **entitats sense ànim de lucre** que treballen per millorar la situació oftalmològica arreu del planeta. Ho ha fet amb una presentació a càrrec del secretari del Comitè Mèdic i coordinador de les activitats de formació de la Fundació, **Ricardo Casaroli**.

[TORNAR A L'INICI](#)

ÈXIT DEL II TORNEIG DE GOLF ULLS DEL MÓN A SANT SEBASTIÀ

El dia **17 de juliol** es va celebrar al **Real Golf Club de Sant Sebastià el II Torneig de Golf Ulls del món/Munduko begiak**, una competició de caràcter solidari que va destinar els seus beneficis a la lluita contra la ceguesa evitable duta a terme per la Fundació.

La segona edició del torneig va ser tot un èxit, ja que **170 participants** es van reunir al club donostiarra per viure una jornada d'esport i solidaritat, tot i les condicions meteorològiques marcades per la pluja. Els guanyadors del **II Torneig de Golf Ulls del món/Munduko begiak** van ser Jaime Matesanz i Pablo Matesanz (Sratch), Sara Ribera i Rafael Ruiz Balerdi (Handicap) i Miguel Azpilicueta i Ignacio Vega de Seoane (Sènior). A l'entrega de premis hi van assistir el secretari del Patronat de la Fundació, **Vicenç Capdevila**, i el supervisor mèdic del programa *Ulls de Moçambic*, el basc **Iñaki Genua**.

El torneig va comptar amb el **suport** de Bodegas Remelluri, Bicicletes Comet, Blanca Arsuaga, Club de Golf de Llavaneras, Freixenet, Galeria Altzerri, Golf Plus, Hotel Juan Carlos I, Hotel Jaizkibel, Hotel La Costa. Golf&Beach resort, Hotel Peralada. Wine Spa&Golf, Maria Jesús Echeverría, Perfumeria Díaz, Òptica Zinkunegui, Real Club de Golf El Prat, Restaurant Arzak, Restaurant Gambarà, Tom Sagan, Tous, VK Comunicació i els mitjans de comunicació col·laboradors Canalgolf.com i Solo Golf & Viajes.

PROPERES ACTIVITATS (OCTUBRE-DESEMBRE)

Sàhara

- Del 26 de setembre al 9 d'octubre: comissió pediàtrica a l'Hospital Nacional de Rabuni
- Del 9 al 23 d'octubre: comissió medicoquirúrgica a l'Hospital Nacional de Rabuni
- Del 23 d'octubre al 6 de novembre: viatge de supervisió i seguiment del treball de les òptiques i tallers, formació de la plantilla d'oftalmologia en electromedicina i actualització en coneixements de consulta i taller

Moçambic

- Del 6 al 17 de novembre: comissió de formació d'òrbita i pròtesi ocular a l'Hospital Central de Maputo

Bolívia

- Durant el mes d'octubre: curs a distància per videoconferència sobre estrabisme

Mali

- Segona setmana d'octubre: curs a distància per videoconferència sobre ptosis
- Tercera setmana d'octubre: curs a distància per videoconferència sobre cirurgia de parpelles
- Primera setmana de novembre: curs a distància per videoconferència sobre glaucoma congènit

Altres

- 14 d'octubre: commemoració del Dia Mundial de la Visió
- 12 de novembre: la Nit dels Ulls del món a Santiago de Compostel·la

[TORNAR A L'INICI](#)

ULLS DEL MÓN ALS MITJANS

La Fundació ha tingut una destacada presència als **mitjans de comunicació catalans** en aquest tercer trimestre de l'any, arran d'una iniciativa de difusió duta a terme amb l'objectiu de donar a conèixer el treball de l'entitat arreu del territori i sensibilitzar la població respecte a les deficiències visuals que pateixen els habitants dels països més pobres. Els projectes de cooperació d'Ulls del món s'han difós a publicacions com ara *El Punt*, *El Diari de Terrassa*, *La Mañana* i *Regió 7*, a través d'experiències narrades per voluntaris de les respectives zones. La disputa del **II Torneig de Golf Ulls del món** a Sant Sebastià també ha centrat la presència de la Fundació als mitjans, ja que els resultats de la competició han aparegut al *Diario Vasco*, així com a les revistes especialitzades *Golf Digest* o *Solo Golf & Viajes* o als portals d'Internet Canalgolf.com o Degolf.com.

L'ENTREVISTA

Nom: Hernán E. Gras

Edat: 38 anys

Professió: oftalmòleg i supervisor mèdic del programa *Ulls de Bolívia*

Vaig néixer i visc a: Mendoza (Argentina)

Estic en contacte amb Ulls del món des de: l'any 2006

Hernán E. Gras va fer el mes de juny el seu primer viatge a terres bolivianes com a supervisor mèdic del programa *Ulls de Bolívia*, càrrec que ocupa des de principis d'any. Ho va fer integrant una comissió que tenia com a objectiu detectar les capacitats del personal sanitari local que la Fundació està formant des que va començar el projecte l'any 2003. Professional de l'Hospital Pediàtric Humberto Notti i l'Hospital Central de Mendoza, és el representant de la Fundació al nucli territorial d'Argentina i manté una estreta vinculació amb l'entitat, que l'ha portat a integrar expedicions a Moçambic i Mali, a part de Bolívia.

Quina valoració fas de la comissió del juny a El Alto?

Va ser un viatge molt important per a mi ja que era el primer com a supervisor mèdic. Com a ocupant d'aquest rol, va resultar interessant per a familiaritzar-me amb les necessitats dels metges que actualment treballen a El Alto a càrrec de les consultes muntades i finançades per Ulls del món.

Com han avançat els coneixements dels professionals bolivians des de l'inici del projecte?

Moltíssim, ja que des que la Fundació és a la zona s'han capacitat diferents oftalmòlegs, altres professionals han viatjat a Barcelona amb caràcter formatiu i s'han fet aportacions importants a través de les videoconferències. Aquest sistema és una eina interactiva i molt interessant ja que, com en una classe en viu, els alumnes poden plantejar els seus dubtes a temps real.

Quins són els punts forts del seu treball i què els falta per aprendre?

La veritat és que estan bastant compromesos amb la Fundació i valoren la formació rebuda. Pel que fa a punts que s'han de millorar, parlaria de temes més tècnics i probablement faria referència a la cirurgia de cataracta per facoemulsificació.

En quin punt es troba actualment el projecte Ulls de Bolívia?

Segons la meua opinió, es troba en una etapa molt avançada, s'ha treballat molt i de forma ordenada, tot i que és molt ambiciós. Hem format oftalmòlegs des dels seus inicis que ja treballen en cinc consultes que no existien. En el futur immediat ens interessa aconseguir que El Alto tingui les seves cinc consultes i els seus dos quiròfans operatius al 100% amb metges oftalmòlegs nadius.

Quines diferències veus entre aquest programa i els altres dos que has pogut conèixer?

Treballar a Bolívia és molt diferent de fer-ho a l'Àfrica, on la logística és molt complicada. Desenvolupar activitats a El Alto, que està a 30 minuts de La Paz, que per més pobra que sigui és una capital, és més simple que estar a centenars de quilòmetres de l'aeroport més proper com passa a l'Àfrica.

Com s'explica la implicació dels professionals argentins amb els projectes d'Ulls del món?

A l'Argentina l'oftalmologia està molt desenvolupada i ser solidaris amb la nostra regió ens fa sentir bé amb un mateix i amb l'entorn. Al principi convocava col·legues amics per a aquestes missions però avui en dia em truquen de tot el país per participar-hi.

Què t'aporta ser voluntari de la Fundació?

Em fa tocar de peus a terra i veure el món de forma global, valorar el que tinc pel que fa a recursos i oportunitats. Em recorda que el saber el tenim com a préstec i que és la nostra obligació i llegat el fet de transmetre'l.

FES-TE'N SOCI

FES-TE'N VOLUNTARI

COL·LABORA

Si no vols rebre aquest butlletí, només cal que ens contestis aquest [missatge](#), indicant-nos que no te l'enviem més.

D'acord amb l'establert a la Llei de Protecció de Dades de Caràcter Personal, l'informem que les teves dades estan incloses en un fitxer automatitzat propietat d'Ulls del món. Per a la cancel·lació dels drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició, et pots posar en contacte amb nosaltres.

ORRINT FIS III S DI MÓN

Tamarit, 144-146, entl. 2a · 08015 Barcelona · T: +34 93 451 51 52 · F: +34 93 451 47 77

www.ullsdelmon.org · fundacio@ullsdelmon.org